

บันทึก

เรื่อง การใช้ที่ดินราชพัสดุเป็นท่าเทียบเรือประมง

หนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ ๕๘๗๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙ ส่งเรื่องดังกล่าวข้างบนให้พิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

กรณีปรากฏว่ากระทรวงเกษตรเสนอขออนุมัติให้องค์การสะพานปลาใช้ที่ดินราชพัสดุระหว่างท่าเรือเทศบาลกับที่ตั้งสถานีตำรวจน้ำ ในท้องที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ เพื่อจัดทำเป็นท่าเทียบเรือประมง และว่าที่ดินแห่งนี้เป็นที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นเพื่อทำถนนในจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.๒๕๓๖ และเป็นที่ว่างซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งกฎหมาย ถ้าคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้องค์การสะพานปลาใช้ที่ดินแปลงนี้ได้ กระทรวงมหาดไทยก็ไม่ขัดข้อง แต่กรมธนารักษ์เห็นว่า ที่ดินราชพัสดुरายนี้ได้ตกอยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทยเพื่อจัดทำเป็นที่ว่างตามกฎหมายโดยเจตนาของกระทรวงมหาดไทยได้ระบุว่าจะเป็นสวนสาธารณะ ฉะนั้น ตามที่กระทรวงมหาดไทยว่า ถ้าคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้องค์การสะพานปลาใช้ที่ดินดังกล่าวได้ กระทรวงมหาดไทยก็ไม่ขัดข้อง นับว่าเป็นการปฏิบัติผิดต่อกฎหมาย

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติจัดซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นเพื่อทำถนนในจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.๒๕๓๖ มาตรา ๓ ให้อำนาจกระทรวงมหาดไทยที่จะใช้ที่ดินที่จัดซื้อนั้นทำที่ว่างด้วย ที่ดินตามปัญหาที่จะหาหรือมานี้ก็รวมอยู่ในที่ดินที่เป็นที่ว่างดังกล่าว และกระทรวงมหาดไทยตกลงจะทำเป็นสวนสาธารณะ ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าที่ดินรายนี้เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยไม่มีปัญหาประการใด อำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินดังกล่าวนี้ตามมาตรา ๘^๑ วรรค ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ย่อมตกอยู่แก่อธิบดีกรมที่ดิน หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ได้ แต่อำนาจดูแลรักษานี้หารวมถึงอำนาจที่จะเอาไปใช้เป็นท่าเทียบเรือประมงตามที่หาหรือมานี้ด้วยไม่ ฉะนั้นจึงเห็นว่าตามปัญหาที่หาหรือมานี้ ถ้ากระทรวงเกษตรต้องการให้องค์การสะพานปลาใช้ที่ดินดังกล่าวทำเป็นท่าเทียบเรือประมงก็อาจทำได้โดยตราพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินตามมาตรา ๘^๒ วรรค ๒ แล้วตราพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่องค์การสะพานปลาตามมาตรา ๘^๑ วรรค

^๑ มาตรา ๘ บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันได้ตามควรแก่กรณี อำนาจหน้าที่ตั้งว่ารัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ได้

^๒ ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันนั้น หากภายหลัง

๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๙

ปรากฏว่าราษฎรมิได้ใช้ประโยชน์ต่อไปแล้วก็ดี หรือรัฐหาที่ดินอื่นให้ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันแทนก็ดี ให้ถอนสภาพที่ดินนั้นได้ การถอนสภาพให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้มีแผนที่แสดงเขตที่ดินที่จะถอนสภาพนั้นด้วย

๓ บรรดาที่ดินดังกล่าวในวรรคแรกนั้น เมื่อมีเหตุผลอันสมควร รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะจัดขึ้นทะเบียนเป็นของทบวงการเมืองได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ที่ดินนั้นอาจโอนต่อไปยังเอกชนได้ แต่ต้องกระทำโดยพระราชบัญญัติ